

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/56/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323202877
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8323202877.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu: UBC 2020, k.s., so sídlom kancelárie Zelinárska 6, Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu Silverside, a. s. v konkurze, so sídlom Plynárska 7/B, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, zast. advokátskou kanceláriou VIVID LEGAL, s. r. o, Plynárska 7/A, Bratislava, IČO: 36 807 915, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., zaplatenie 1 000,00 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi 1.192,-- eur vrátane úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy vo výške 55,72 eur od 1. 10. 2022 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo súm omeškaných splátok úveru vo výške 26,23 eur od 11.10.2020 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.11.2020 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.12.2020 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.01.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.02.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.03.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.04.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.05.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.06.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.07.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.08.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.09.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.10.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.11.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.12.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.01.2022 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.02.2022 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.03.2022 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.04.2022 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.05.2022 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.06.2022 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.07.2022 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.08.2022 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.09.2022 do zaplatenia a zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo súm omeškaných mesačných nákladov spojených s poistením a to zo sumy 3,20 eur od 11.10.2020 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.11.2020 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.02.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.03.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.05.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.06.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.07.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.09.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.12.2021 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.01.2022 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.02.2022 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.03.2022 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.04.2022 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.05.2022 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.06.2022 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.07.2022 do zaplatenia, zo sumy 3,20 eur od 11.08.2022 do zaplatenia a zo sumy 3,20 eur od 11.09.2022 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 38,55 % z celkových trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na Okresnom súde Humenné dňa 22.09.2023 žalobu, ktorou žiadal, aby žalovaný bol zaviazaný uhradiť mu istinu vo výške 1 000,00 eur z titulu úveru, istinu vo výške 192,00 eur z titulu poistenia, sumu zmluvných úrokov vo výške 573,80 eur, sumu zmluvnej pokuty vo výške 173,81 eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 499,03 od 1. 10. 2022 do zaplataenia, úrok z omeškania 5 % ročne z omeškaných splátok úveru a poistenia a nahradiť trovy konania.

2. V podanej žalobe uviedol, že žalobca je správcom konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze, na majetok ktorej bol uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022 sp. zn. 31K25/2022 vyhlásený konkurz. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 29.09.2022.

3. Podanú žalobu odôvodnil tým, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 26,23 eur mesačne. Dostal sa do omeškania so splácaním úveru, a preto ho žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 17.10.2019 vyzval na zaplataenie dlžnej mesačnej splátky úveru, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok, a zároveň ho upozornil, že si uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t. z. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania.

Poslednou výzvou zo dňa 14.11.2019 vyzval žalobca žalovaného na úhradu nedoplatkov a zároveň ho upozornil, že ak bude v omeškaní so splácaním viac ako troch splátok, žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu.

4. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru, žalobca má právo na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy nezaplataenej splátky úveru od prvého dňa omeškania, má právo na zaplataenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy nezaplataenej splátky úveru od prvého dňa omeškania, na zaplataenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy zosplataenej úveru od prvého dňa omeškania, na zaplataenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy neuhradených mesačných nákladov spojených s poistením od prvého dňa omeškania, a tiež istiny v celkovej výške 1 000,- eur a kapitalizovaných zmluvných úrokov v celkovej výške 573,80 eur. Zmluvnú pokutu žalobca kapitalizoval za obdobie od 01.10.2022 do podania žaloby vo výške 499,03 eur; náklady za upomienky si nevyčíslil ani žalobou neuplatnil.

5. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, s jednotlivými upomienkami a výzvami na zaplataenie dlhu, s oznámením o zosplatení pohľadávky, s dokladmi preukazujúcimi skúmanie bonity žalovaného pred poskytnutím úveru, vypočul zástupcu žalobcu, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

7. Dňa 15.08.2019 bola medzi veriteľom, spoločnosťou Silverside, a. s., Plynárska 7/B, Bratislava, a žalovaným uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 1 000,- eur. Žalovaný ako dlžník sa zaviazal úver splatiť 60-imi splátkami, ktorých splatnosť bola v 10. deň v príslušnom kalendárnom mesiaci s tým, že dátum prvej splátky bol určený na 10.10.2019 a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol 10.09.2024. Výška pravidelnej mesačnej splátky bola dohodnutá na sumu 26,23 eur. Medzi stranami bola dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 19,52 % ročne, RPMN bola určená vo výške 20,60 %, priemerná RPMN vo výške 15,87 % a odplata podľa Občianskeho zákonníka vo výške 19,52 %. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 10.09.2024. Celková čiastka, ktorú sa žalovaný zaviazal veriteľovi uhradiť, bola vo výške 1 573,80 eur.

Podľa čl. IX. ods. 1 zmluvy ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

Podľa čl. IX. bod 3 ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru).

Súčasťou zmluvy bol aj splátkový kalendár s uvedením poradového čísla splátky, dátumu splatnosti, výšky a určenia časti na splatenie istiny a na splatenie úroku.

8. Žalobca predložil spolu so žalobou listinu „Platobná disciplína k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 678 559 112 z 13.09.2023“. Z nej vyplynulo, že žalovaný odo dňa poskytnutia úveru neuhradil ani jedinú splátku úveru.

9. Upomienkou č. 1 zo 17.10.2019 mal súd za preukázané, že žalovaný bol vyzývaný na zaplatenie dlžnej sumy istiny 29,43 eur a poplatku za upomienku 3,- eur.

10. Listinou označenou ako „Posledná výzva“ zo 14.11.2019 mal súd za preukázané, že žalovaný bol žalobcom vyzývaný na zaplatenie dlhu z poskytnutého úveru, pričom k zosplateniu úveru došlo zo zákona (§ 46 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z.) dňa 30.09.2022, kedy bolo uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok veriteľa zverejnené v obchodnom vestníku SR.

11. Žalobca predložil súdu listinné dôkazy o preverovaní bonity žalovaného pred poskytnutím úveru, z ktorých vyplynulo, že žalobca bol v čase poskytnutia úveru zamestnaný v spoločnosti Športhotel Trnávka spol. s r.o. Bratislava a jeho čistý mesačný príjem bol 462,03 eur, výdavky 210,20 eur a voľné zdroje 222,01 eur. Žalobca mal k dispozícii fotokópie občianskeho preukazu a preukazu poistenca, ako aj výplatné pásky za apríl a máj 2019 o výške mzdy a výpis z jeho účtu v RaiffeisenBank. Zároveň mal k dispozícii správu z Registra úverov CRIF, kde žalovaný vykazoval jeden splácaný úver 50,- eur. Keďže žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 1 000,- eur, ktorý sa zaviazal splatiť 60-imi splátkami, výška splátky bola len 26,23 eur.

12. Žalobca prostredníctvom svojho zástupcu vo svojej výpovedi pred súdom uviedol, že na podanej žalobe trvá aj naďalej v celom rozsahu a považuje ju za dôvodnú, pretože žalovaný po poskytnutí úveru neuhradil ani len jednu splátku, teda neuhradil žiadne finančné prostriedky. Navrhol, aby súd podanej žalobe vyhovel a nad rámec žaloby predložil súdu listinné dôkazy preukazujúce skúmanie bonity žalovaného pred poskytnutím úveru, z ktorých vyplýva, že žalobca konal s odbornou starostlivosťou.

13. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“ touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

14. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť

čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom

v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok

(čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

19. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, a na jej základe bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1 000,00 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 60-imi splátkami vo výške 26,23 eur mesačne. Zároveň bola medzi nimi uzatvorená aj Zmluva o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver, ktorou sa žalovaný zaviazal splácať mesačné náklady spojené s poistením vo výške 3,20 eur spolu s mesačnou splátkou úveru. Z potvrdenia samotného žalobcu i z jeho výpovede súd mal za preukázané, že žalovaný doposiaľ na splatenie úveru i poistenia neuhradil žiadnu sumu.

20. Súd mal za preukázané, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere nie je vylúčená z pôsobnosti zákona č. 129/2010 Z. z., lebo žalobca bol v čase poskytnutia úveru právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytovala spotrebiteľské úvery, a žalovaný bol spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol úver poskytnutý na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto typy zmluvy podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona.

21. Pri skúmaní náležitostí zmluvy mal súd za preukázané, že obsahuje všetky náležitosti vymedzené ustanovením § 9 ods. 2 zákona 129/2010 Z. z. platného a účinného v čase poskytnutia úveru, t. j. 15.08.2019.

22. Súd sa zaoberal aj každým z uplatnených nárokov jednotlivo a zistil, že mimo istiny vo výške 1 000,00 eur z titulu úveru a istiny vo výške 192,- eur z titulu poistenia žalobca podanou žalobou uplatňoval aj zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 573,80 eur. V samotnej zmluve bola úroková sadzba úveru dohodnutá vo výške 19,52 % ročne. Súd mal za preukázané, že výška úrokovej sadzby z úverov poskytovaných v rozhodnom období je podľa Národnej banky Slovenska za august roka 2019 v priemere 5,08 %. Teda úroková sadzba dohodnutá v zmluve bola niekoľkonásobne vyššia než priemerná úroková sadzba porovnateľných úverov v danom období. Išlo tak o viac než 3,5-násobok priemerných úrokových sadzieb, a preto súd v časti dohodnutého úroku považoval zmluvu za neplatnú, v rozpore s dobrými mravmi.

Právny úkon je neplatný podľa ustanovenia § 39 O. z., ak odporuje dobrým mravom. O taký stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie NS SR spis. zn. 1MCDO1/2009 z 31.07.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecných zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je častokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

23. Súd na podporu svojho tvrdenia o tom, že dohodnutý úrok v zmluve sa prieči dobrým mravom, poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove spis. zn. 3Co/114/2014 z 05.11.2014, kedy súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V prípade konkrétneho úveru to bolo 3-násobne viac.

Rovnako Krajský súd v Prešove v rozsudku spis. zn. 3Co/151/2013 z 25.09.2013 považoval úrok v rozpore s dobrými mravmi, ak prevyšoval 100 % priemernej ceny porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak dodávateľ využil tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie a celkovú tieseň.

Vzhľadom na uvedené súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 19,52 % ročne z poskytnutého úveru za neplatnú, lebo sa prieči dobrým mravom.

24. Žalobca podanou žalobou uplatňoval aj zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % zo súm omeškaných splátok, celkovo tak uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 173,81 eur.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednanú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia.

25. V tomto smere súd uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Csp/99/2018-319 zo dňa 10.10.2019, súd vo svojom rozhodnutí určil, že : „, že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. 725620550 zo dňa 21.12.2017 uzatvorené medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným (spol. Silverside, a.s.) uvedené: v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 1 v znení : „Ak sa Dlžník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“, a v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 4 v znení : „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2.tohto článku sa použije rovnako.“, sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné.“

Vyššie uvedené rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo potvrdené odvolacím súdom rozsudkom zo dňa 29.04.2021 vo veci sp. zn. 9CoCsp/23/2020.

26. Ak súd v individuálnom spore rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, že konkrétna podmienka je neprijateľná alebo neplatná (§ 298 CSP), ide o vyriešenie sporu medzi konkrétnym dodávateľom a spotrebiteľom. Súd vo výroku svojho rozhodnutia neuvádza povinnosť dodávateľa zdržať sa ďalšieho používania tejto podmienky. Napriek tomu však prichádza do úvahy precedenčný charakter uvedeného rozsudku, keď v iných sporoch medzi spotrebiteľom a dodávateľom procesný útok, resp. procesná obrana (čl. 6 ods. 1 CSP), môžu byť založené na inom rozsudku súdu, ktorý sa týka rovnakej veci. Napriek tomu, že súd v rozsudku, ktorý sa týka individuálneho sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nezakazuje dodávateľovi ďalšie použitie dotknutej zmluvnej podmienky, táto povinnosť dodávateľovi vyplýva z hmotnoprávneho ustanovenia § 53a OZ. Porušenie tejto zákonnej povinnosti môže mať za následok absolútnu neplatnosť dotknutej časti spotrebiteľskej zmluvy (§ 39 v nadväznosti na § 41 OZ), právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 2 OZ) a napokon právo na náhradu škody (§42 OZ). V konaní o týchto nárokoch sa už nemusí dokazovať neprijateľnosť dotknutej zmluvnej podmienky.

Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobhájí, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porovnaj čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná - rozsudok KS Prešov sp. zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.04.2012.

27. Podľa § 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov, nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

Súd sa zaoberal aj samotou výškou zmluvnej pokuty určenej sadzbou 12% ročne z dlžnej sumy v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/136/2018 z 15. 11. 2018: „Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdíela. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškania, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatváranie zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ktoré si v prípade nesplnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 Obč. zákonníka a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčité a nejasné. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nar. prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.“

Aj v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (12 % a 5 %) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15 %), preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je takto dojednaná zmluvná podmienka absolútne neplatná.

Obdobný záver bol vyslovený Krajským súdom v Prešove v jeho rozhodnutí sp. zn. 1CoCsp/7/2020 zo dňa 25.06.2020.

28. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom ako nedôvodnú zamietol.

29. Súd sa zaoberal aj povinnosťou žalobcu ako veriteľa pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a to podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. .

Povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa chráni nielen samotného spotrebiteľa pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti splácať úver, ale sprostredkovane aj spoločnosť ako celok, nakoľko predchádza negatívnym sociálnym dôsledkom platobnej neschopnosti v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých do verejnej sociálnej siete, narušených rodinných a sociálnych vzťahov a pod.. V neposlednom rade chráni aj veriteľov, lebo odborné posúdenie bonity spotrebiteľa pri žiadosti

o ďalší úver znižuje riziko veriteľov, ktorí rovnakému spotrebiteľovi poskytnú úvery alebo iné služby už skôr. Veriteľ má teda zákonnú povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, pričom vzhľadom na požiadavku odbornej starostlivosti je povinný subjektívne údaje poskytované spotrebiteľom overiť minimálne u zamestnávateľa a zistené údaje konfrontovať s údajmi z verejne dostupných databáz.

30. Súdny dvor (druhá komora) EÚ v rozsudku vo veci C-679/18, OPR-Finance s. r. o. proti GK rozhodol, že články 8. a 23. smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8. tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.. Články 8. a 23. smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v 3-ročnej premlčacej dobe.

31. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovanému bol poskytnutý úver dňa 15.08.2019 a žalobca pri skúmaní bonity zabezpečil listinné dôkazy tak o príjme žalovaného, ako aj o jeho výdavkoch.

Súd mal za preukázané, že žalobca postupoval pri skúmaní bonity žalovaného s náležitou odbornou starostlivosťou, lebo mal za preukázané, že príjem žalobcu v čase poskytnutia úveru bol 462,03 eur a celkové výdavky 239,42 eur. Keďže dohodnutá výška splátky bola 26,23 eur, žalovaný mal dostatok voľných finančných prostriedkov na splácanie úveru.

Poskytnutý úver tak súd nemohol posúdiť ako bezúročný a bezpoplatkový pre porušenie ust. 7 zák. č. 129/2010 Z. z..

32. Keďže úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 1 000,00 eur a žalovaný na jeho zaplatenie neuhradil vôbec nič, súd žalobe vyhovel čo do výšky 1 000,00 eur. Ide o plnú výšku poskytnutého úveru. Okrem toho žalovaný neuhradil ani jedinú splátku poistenia schopnosti splácania úveru, preto súd vyhovel aj žalobe o zaplatenie istiny nezaplateného poistného v sume 192,- eur.

Súd posúdil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všetky náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 a usúdil, že žalobca konal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. Žaloba však musela byť zamietnutá v časti dohodnutého úroku vo výške 19,52 %, lebo súd považoval v tejto časti uzatvorenú zmluvu za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Poskytnutý úver tak bol bez dohodnutého úroku a žalovaný mal vrátiť len poskytnutú istinu. Rovnako tak súd zamietol nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, lebo ju považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Teda na základe vykonaného dokazovania súd zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi len plnú výšku poskytnutého úveru a nezaplateného poistného, čo je 1 192,00 eur, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

33. Žalobca žiadal priznať aj úrok z omeškania z omeškaných splátok, a keďže uplatnený nárok je zákonným nárokom, súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie úroku z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 1 OZ a s ust. 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., t. j. 5 % ročne zo sumy vo výške 55,72 eur od 01.10.2022 do zaplatenia, lebo do zosplatenia mal žalovaný uhradiť celkovo 36 splátok po 26,23 eur, teda 944,28 eur. Keďže úver mu bol poskytnutý vo výške 1.000,-- eur a do 30. 9. 2022 (deň zosplatenia) mal uhradiť 944,28 eur, po zosplatení úveru mu zostal dlh vo výške 55,72 eur (1.000,-- eur – 944,28 eur) a preto mu súd z tejto zosplatennej istiny priznal aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 1. 10. 2022. Priznal aj zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo súm omeškaných splátok úveru vo výške 26,23 eur od 11.10.2020 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.11.2020 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.12.2020 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.01.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.02.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.03.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.04.2021 do zaplatenia, vo výške 26,23 eur od 11.05.2021 do zaplatenia,

vo výške 26,23 eur od 11.06.2021 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.07.2021 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.08.2021 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.09.2021 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.10.2021 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.11.2021 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.12.2021 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.01.2022 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.02.2022 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.03.2022 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.04.2022 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.05.2022 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.06.2022 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.07.2022 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.08.2022 do zaplattenia, vo výške 26,23 eur od 11.09.2022 do zaplattenia a zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo súm omeškaných mesačných nákladov spojených s poistením a to zo sumy 3,20 eur od 11.10.2020 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.11.2020 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.12.2020 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.01.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.02.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.03.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.04.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.05.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.06.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.07.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.08.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.09.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.10.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.11.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.12.2021 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.01.2022 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.02.2022 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.03.2022 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.04.2022 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.05.2022 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.06.2022 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.07.2022 do zaplattenia, zo sumy 3,20 eur od 11.08.2022 do zaplattenia a zo sumy 3,20 eur od 11.09.2022 do zaplattenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

34. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 2. CSP podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípade vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobca uplatňoval v konaní celkovo sumu 1 939,61 eur (istina úveru 1 000,00 eur, istina poistného 192,- eur, zmluvné úroky 573,80 eur, zmluvnú pokutu 173,81 eur) a bolo mu prisúdených 1 192,00 eur. Jeho úspech v konaní bol len 61,45 % a úspech žalovaného 38,55 %. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalobca, preto mu súd priznal právo na náhradu trov konania, a to v rozsahu 38,55 % z celkových trov konania. O ich výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.